

Este de două ori în săptămână: **Joi** și **Dominec**; era cândva va pretinde importanță a materielor, va eși de trei sîn de patru ori în săptămână.

Pretului de prenumerațiune.

pentru Austria:
pe anu întregu 8 fl. v. a.
diugetate de anu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania și strălitate:
an întregu 12 fl. v. a.
diugetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core-spondinti ai nostri, eide a dreptul la Redactiunea **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresă si corepondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sêu speditura; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuete si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretu scuditu. Pretiua timbrului câte 80 cr. pentru una data se antecipa.

Telegramu.

Sibiu, 28 nov. 1 ora 10 min n. s. m.
Congresulu adunatu numerosu, ascultând standu și in adunca tacere altissimi a resolutiune din 19 noemvre, ce recusa confirmarea alesului metropolitu Popasu, dispunendu alta alegere, cu eschiderea aceluși'a; apoi se dede unei comisiuni de 9 pentru opinare in siediți'a de mane. Intr'aceea conferintie particulari și generali. — Babesiu.

Pana unde și pana candu!!

Aprôpe patru septemani sunt, decandu — d'o parte, o comisiune a Camerei, numita *bugetaria*, se ocupa a revede și reduce preliminariele ministriloru pentru spesele recerute pe 1875, totu criticându și totu stergându, dar — numai pe chârția, apoi — nici chiar aci nepotendu face sê dispara deficitulu celu mare, pe carele Ghiczy l'a fissatu cu ceva peste 27 milliône de florini, pre candu capacități finantiali, mai pucinu preocupate de câtu elu, lu-punu la 40 de milliône! — de alta parte, o alta comisiune totu a Camerei, numi ta *contributiionale*, dia de dia se frementa, a censurâ și rectificâ propunerile ministrului de finantie pentru sporirea, urcarea, regularea și — rigorôs'a incassare a dârtilor, spre scotulu, ca aceste dâri, ori câtu de apesetorie, sêu chiar ruinatorie pentru popor, se pôte acoperi trebuintiele statului magiaru, altfelu greu amenintiatu chiar in esisintia sa.

Intru tôte și peste tôte dominedia *idoi'a* și punctulu de indemn: „a salvâ stepanirea magiara.“ Acêst'a este parol'a; acêst'a este *teasculu*, sub care a devenitu prin orb'i'a și netrebnici'a lor stepanii de astadi ai tierii, și sub carele intetiti, abiâ se mai pôte intipui pecatu și reutate si absurditâti, cari sê nu fie ei gat'a a comite — in contra tierii și popôralor — totu cu argumentulu — d'a salvâ stepanirea magiara, statulu magiaru, — macar cã ei insisi, candu cauta la urmâri, trebuie sê recunôsca, cumcã pre acêsta cale a salvârîi, nu se pôte salvâ, de câtu — o ruina nationala!

Si éca! Acuma, candu comisiunile amintite, ele — cele chiamate d'a salvâ tier'a, sêu adeca stepanirea și onôrea magiara, candu ele prin sfortiâri colosali, au ajunsu de parte in lucrarea lor, de o data, din tôte partile, chiar prin organe guverniali se redica fatalea vöce, cã — n'ajunge nemic'a! Cã — tôte acêste planuri de cârpituri și sume insemnate pe papiru — nu corespondu realului! Cã — nu remane, de câtu a se apucã de o radicale cura in sistema, fara care cri-tica de statu in pucine lune ne-aperatu trebuie sê isbucêsca!!

Si de o data — éca incepu foile a vorbi, si aerulu e plinu de faime despre crisa in guvernii, crisa in partite chiar! Ce alt'a va sê dica acêst'a, de câtu, cã — totu este putredu si nesecuru in statulu magiaru, totu organismulu, cu totu cu anim'a și cu crerii domnilor!

Anu-tiertiu, pre acêsta-si timpu, ne aflâmu in asemenea situatiune, si atunci — coticariulu c. *Lonyay* se sacrificã; — anu totu cam pre acêstasi timpu — ér prorupse inca mai reu cris'a, si — o comisiune de 27, propriamente o subcomisiune de 9, vr'o 10 septemani delibêrã si lucrã, pana-ce dupa returnarea Imperatoriului dela *Petropole*, succese a câscigã pe dlu Ghiczy, dându drumulu lui *Szlavy* și *Kerkápoly*. Si — éca-ne acü in

ajunulu aceleiasi triste comedie, cu totu cu *Ghiczy*, *Zichy*, *Bartal*!

Ei bine, creatori ai sotiloru, pana candu și pana unde din reutotu in mai reu?! Pana candu și pana unde statulu vostru magiaru, stepanirea vöstra eschisiva, sê fie identice totu numai cu — despoierea și torturarea tierelor și popôralor?! —

Sêu cã — intr'adeveru credu cei de asupra, cei prênalti ai statului, cumca 15 milliône de fiutie omenesci, pre cari ei le numescu *cetatieni liberi*, dar le tractêdia de vite de jugu, cumca aceste 15 milliône de fiutie omenesci, se voru dedã, a crede și considerã, cã apesarea și despoierea sunt postulatele sêu conditiunile de fericire, de libertate și prosperare, prosperare materiale și spirituale in patri'a magiara?!

Ei bine, pana candu și pana unde???

Budapesta, in 25 nov. n. 1874.

Calamitatea publica, ce se sprime in modu sfasiatoriu de anima prin legile pentru urcarea și inmaltirea contributiunilor, din dia in dia face a se alarmã și turburã spiritele totu mai multu; dar și patriotii, cei inca capabili de seriositate și de — cugetare și in-grigire, din dia in dia incepu totu maimultu a se ocupã de — sörtea bietei tieri și bietelor popôra, aduse la scapa de lemnu și amenintiate de a li se luã chiar și — acêst'a!

In nrii 82 și 83 am adusu și resp. citatu unele aparitiuni dorêse in acêsta privint'a; dar — nepotendu noi sê perdemu din vedere acêsta cauza amara, ne sentimu îndetortati a mai trage atentiunea onoratului publicu alu nostru — si la altele asemenea.

Inserãmu aci deci inca un'a — alta voce ce pretinde a fi mai practica. Este a renumitulu specialistu finantiaru *Simonyi Ernö* in — opositiionalulu „*Egyetértés*,“ și suna in estrasu asiã:

„Nu e ou potintia, ca contributiunile sê incurga in mesur'a preliminarã de Ghiczy; multu mai aprôpe de adeveru este, cã difficultu anului viitoriu va fi 40 de milliône, de câtu presupunerea lui Ghiczy de 27 milliône.“

„Fie-cine vede și reconôsce, cã tier'a nu pôte scapã de necasurile sale fora o echimbare radicala a sistemêi; ei, dar partit'a deákiana la atare schimbare radicala nu va sê pasiesca, nici sê concêda ca altii s'o esecute.“

„Noi pricepmu, cã din partea deákistiloru este moralmente cu nepotintia, a derimã tôte cãte au creiatu pana acuma, si a sterge sistem'a, pre care au bucinat'o de unica mantuitoria si au intarit'o de ani încöci. Dela ei nu se pôte asteptã, cã dora sê arunce insisi in ventu di umetate din turm'a de dragatori, pre cari ii-au pusu pentru propriete lor scopuri egoistice; ér fora acêsta mesura — nu se potu regulã finantiele tierii. O vedu acêst'a insisi barbatii cu mint'e ai partitei deákiane, dar nu au decisiunea, nu au atât'a patriotismu, ca sê parasêsca acea positiune, ce si-au casogiat'o spre derimarea tierii, in anii trecuti, si intru carea dëca si mai de parte voru remanê, vor predadî tier'a fora mantuire, facendu vindecarea releloru ne mai posibilu.“

„Bancrotarea natiunei, va deveni neesorabile, si cu acêst'a esisintia nostra de statu va încetã!“

„Aci numai duoi factori potu ajutã; unulu — este *insasi partit'a deákiana*, dëca ea va recunôsce situatiunea, pre care a produs'o ea prin nedibaci'a si lips'a sa de consciintia, si se va retrage insasi dint'r'o pusetiune, unde nu mai pote face, de câtu reu; — celalaltu faptore este — *poporulu*, carele intieoptiundu-se din trist'a esperiintia de pana acuma, ajunsu la marginea prepastei, sê dëe espresiune sonore condamnãrii și indignãrii sale prin —

alungarea acelorã din posturile lor, cari nici candu n'au avutu chiamarea d'a conduce o tiêra, cari in scurfii siepte ani, prin politica loru fora de anima, prepedira o tiêra, instrainandu-i sêu zelogindu-i avorea miscatöria și nemiscatöria, ruinandu creditulu natiunei!“

Va sê dica, acêsta vöce patriotica și competintu, dupa-ce constata, cã — a asteptã vindecarea reului de la domni deákisti, ce stau in fruntea tierii — este absurdu, ér retragerea acestora de buna voia de la potere — intocmi nu se pôte asteptã — unic'a mantuire o afla, intru *alungarea acestorã domni de la potere, prin poporu*, se intielege, prin descoperirea de totale ne'neredere in ei, a anume cu ocaziunea *alegeriloru*. —

Cãtu am aplicatu și predicatu noi acêst'a poporului nostru! Cãtu am spusu și strigatu noi din tôte poterile, cã — acêsti domni, dëca ii vom lasã multu la potere, au sê ne ruinedie pe toti, sê ni ruinedie tiêr'a și sê espuna la cele mai grele pericle Tronulu și monar-
chi'a!

O grea, desi indirecta jud ecata!

Marti sêr'a, in 24 noemvre n. se tienti in Budapesta o „*serata a literatiloru și artistiloru magiari*,“ o petrecere dulce și totusi serioasa a — celoru mai culti din tiêra și capitala, cu musica, cantu, prelegeri și conversãri.

Aci renumitulu barbatu literatu și politicu *Franciscu Pulscky*, dede cetire unui — cum se dice — *forte eruditu tractatu*, ce are sê fie ca de intruductiune *memoriiloru* sale de sub tipariu, si care tractatu culmina in pretensiunea și probarea cã — *spira pre regi și domnitori, totu d'o data caractarisedia epoch'a acelorã*.

Invetiatulu politicu, cu istoria in mana dovedesce tесеa sa, scotindu la lumina essemple eclatanti — din Anglia, Francia si chiar Austro-Ungaria, încãtu ascultatoriloru abiã, li va fi venit a minte a se indo, cã intr'adeveru — spiritulu și caracterulu domnitoriloru este carele caracterisedia sêu *timbrêdia* epochêloru!

Dar vai si ér vai! Literatii, eruditii politicii și esteticii domni magiari, adunati la acea serata literaria si artistica — asiã se vede, cã si au uitatu totalmente de caracterulu epochê nöstre, fie celui de la 1848 pon' la 1860, fie celui de la 1860 pon' la 1867, fie si mai vertosu de la 1867 încöci.

Ar fi tristu, ar fi durerosu pentru fiercare fidelu fiu alu patriei a crede, cã — spiritulu de confusiune si reactiune, ruin'a materiale si morale ce caracterisedia acêste nefericite epoche in patri'a si monarchi'a nöstra sê fie reflexulu, tipulu — sufletului de carele este inspiratu prä naltiatulu Domnitoriu alu nostru!

Nu, nu are dreptu dlu Fr. *Pulscky* nu alu imperatului si Regelui *Fr. Iosifu* spiriticu este elu care se manifesta atâtu de tristu si posomoritu, si timbrêdia epoch'a nöstra, ci — este genuinulu spiritulu alu netrebniciloru se; consiliari, si dlu *Pulscky*, candu si-a propusu tесеa sa si candu a aplicat'o la stepanirea Imperatului *Franciscu I.* dupa noi n'a potutu atienti alt'a, decâtu indirecte — a spelã pre magiarii astadi la potere de peatele si responsabilitatea ce au — pentru trist'a si țicãlôs'a stare de astadi a tierii și monarchiei si — amagindu lumea, a declinã tóta vin'a asupra sufletului Regelui!

Nu unu'a, ci — tuturoru Domnitoriloru condamnati de istoria li s'a intemplat, cã — tocmai acei'a, cari ii-au condusu in retacirile si gresielele lor, tocmai aceia apoi, candu roulu a devenitu mare si evidente din faptele lor, intregu intreguti l'au descarcatu pre capulu lor!

Acêst'a de comunu este sörtea monarchiiloru — prä buni; sufletulu consiliarii regelui

Ludovicu alu XVI-lea din Francia i-au mancatu capulu si i-au despoiatu famili'a de tronul asfelu și — netrebnicii consiliari ai bunului Imperatu și Rege alu nostru *Franciscu* — l'au compromis pe acêst'a si i-au inferatu epochei sale — nu alu lui *bunu și blandu* caracteru, ci alu loru spritu reactionariu.

Asiã ni place insa a crede si nici o data nu vom concede, cã — buna öra, nebuni'a dlui *Trefort* inspiratu de spioni ei denuncianti, ce traescu din acêsta meseria, cã — acêst'a si o suta altele asemenea, ar fi emanatiunea sublimului spiritulu alu monarchului. —

Budapesta, in 26 nov. n. 1874

Acelu cane — fora sufletu și fora Ddiu, ce se dice romanu, dar l'atra in limba straina — ne'ncetatu in contra romanismului, denunciandu și imbalandu in celu mai spurcatu modu — totu ce i se pare a fi adeveratu romanu, scumpu si dragu romanului, in „*Hon*“ de ieri de nou vine cu o mintiuna infama, demna numai de anim'a sa stricata. Elu spune ca unu ce positivu, cumca la Congresulu electoralu din Sibiu intr'o conferintia comuna, *Babesiu* a facutu o propunere, careu — „*n'a fost nici mai multu, nici mai pucinu, de câtu ca congresulu romanu gr. or din Sibiu — sê intre in solidaritate cu congresulu serbescu, cãci — un'a este confesiunea, unulu scopulu nationalu.*“

Toti cãti au participatu la conferintiele — publice și private din Sibiu, toti sciü prä bine, cã — astfelu de propunere nu s'a facutu nici de *Babesiu* și nici de *Popsa*, va cã — dora nici cuvontulu de solidaritate cu congresulu serbescu nu s'a pronunțiatu, celu pucinu de *Babesiu* nu. Este deci o marsiava scornitura a sufletului marsiavu — securu numai din marsiavulu motivu, d'a denunciã pre romani pentru d'a face servitia celoru de susu, ce cauta mintiuni si le onoredia!

Ce ne dore — e, cã aceste marsiavii se facu de a dreptulu pentru d'a recomandã preperintele *Popea*. Dupa noi destulu si prä multu acêstui demnitaru bisericescu au stricatu amicii și consiliarii si spriginitorii se netrebnicii, si — tocmai acêst'a este, ce mai vertosu lu-depopularisedia la cei mai multi barbati solidi din natiune. Parintele *Popea* se va reabilitã de secur, in data ce se va lapedã cu mani cu picidre de ömenii degradati și marsiavi, cari — präcãtu timpu i vor face servitia cu cugetu curatu va potea strigã:

„*Domne apera-me de astfelu de amici si spriginitori!*“ —

Romania.

Diu'a de veneri, 8 nov. v., fũ o mare serbatöre nationalu pentru Latini din oriintele Europei. In acêsta di se inaugurã in Bucuresei statu'a Marelui Domnu Romanu, a lui *Michaiu Erolu*, carele — nainte de ast'a cu trei veacuri, isbuti a realisã unu doru alu sufletelor curatu romane: *Unirea Romaniloru sub acelasi sceptru nationalu*. Necurat'a perfidia a strainiloru inse aduse uciderea Erolului, si cu ast'a caderea operei sale.

Mãretiele fapte ale lui *Michaiu* i separa in pepturile romane peste totu unu monumentu nestergibile, — in 8 nov. v. inse se inaugurã in onôrea și memori'a lui si unu monumentu vidibile. Regretaramu cã guvernulu romanu tienti acêsta statuã atât'a tempu invelita in lintioiu pe piati'a universitatii din Bucuresei, si — dora numai silitu de demonstratiunea studentiloru se grabi a o desvelã; ni pare inse cu atâtu mai multu reu, cãci prin acêsta inscenare fora veste a inaugurãrii, Romanii peste totu fura strapusi in nepotintia, d'a serbatori in acelesi clipite, cu totii

improuna, pe acelu Viteazu Michaiu, care impreuna cu eroii sei capitani, prin faptele lor — apartienu nu Bucuroseilor ori Munteniei in specia, ci Romanilpru peste totu.

Despre acésta serbatoré natiunale, éca ce ni spune guvernamentalea „Pressa“ din Bucuresi :

„Erá o di frumoasa si splendida diu'a de ieri, 8 noemvre, diu'a inaugurárii statuitei ce capital'a Romaniei a aridicatu eroului romanu Michaiu Viteazulu.

„Ceriulu pareá cá se intielesese cu ani mele celoru serbatoriti in asta solemnitate spre a face ca acésta di, numai acésta di, sé fie o adeverata di de primavéra. Unu sóre luminos si caldu inundá cu radielo sale intins'a piatia si gradina, in mediloculu careia se aflá monumentulu si facea si mai incantatoriu tabloul miloru de ómeni, a acuritoru de triumfu si a stindardeloru cari ocupau tóta piatia, palatul Universitáti si Bulevardulu pana la Sarindaru.

„La 10 óre si diumetate demanét'iá s'a celebratu servitiulu divin in biseric'a Sarindarulu, in onóra si memori'a Eroului, a caruia gloria o consacrá acum si bronzulu. M. M. L. L. Domnulu si Dómna, veniti in trasura de gala si cu escorta de cavaleria au ajunsu la beserica la óra fissa, si au asistatu la servitiulu divin impreuna cu d-nii ministri, cu presiedintele Adunárei legiutorie, cu mai multi dni senatori si deputati, cu consiliulu municipale, cu tóta cas'a Domnesca, civila si militara, cu damele de onóra, si cu suma de alti demnitari civili si militari.

(Servitiulu divin u celebratu—fiindu bolnavu Primatelo Romaniei — Metropolitulu Moldovoi, asistatu de mai multi arhierci.)

„Dupa terminarea serviciului divin Mariele Loru si toti cei ce ii inconjurá, au plecatu in procesiune, pe dios, de la biseric'a pana la Monumentu.

„Aspectulu, ce presintá stradele si bulevardulu ce duce la monumentu, erá adeveratu feericu. Miile de ómeni ce ocupau stradele, ferestrele, piatia Universitáti, pana si acoperisiele caseloru erá greu de calculatu. Marele otelu alu Bulevardului erá decoratu cu covóro si ferestrele sale ocupate, de sus pana dios, de multimo eleganta si voioasa.

„Cortegiulu domnescu fú salutatu cu sunetulu trimitieloru indata ce intrá pe bulevardu sub primulu arcu de triumfu, unde se aflá in ghihrande verdi liter'a M.

„De la biseric'a, pana la monumentu stau insirate, in mare tienuta tóte trupele diferiteloru arme ale garnisónei din Bucuresci. Musicele militari stau la peronulu intrárei celei maria Universitáti, tocmai in faci'a Monumentului.

„Ferestrele maretului palatu alu Universitáti erau ocupate de persónele cele mai alese, si elementulu femescu domniá prin eleganti'a coloriloru si toaleteloru. Galeriile balcóneloru de la intrarea principiale erau totu atátu de ocupate. Mai toti membrii corpului diplomaticu strainu se afláu n aceste galerie, impreuna cu damele loru.

„Rarc-ori unu spepectacu mai pitorescu ireaducea nisce souveniri istorice atátu de mari!

„Mariele Loru fura intempinate, in apropiere de monumentu, de d. Primariu alu capitaléi si de consiliulu comunale.

„Domnitorulu si Dómna se suira pe estrad'a ce inconjurá monumentulu, si luara locu pe o tribuna la drépt'a statui. D-nii ministri stáu la stang'a Domnitorului; la drépt'a Dómnei se aflau damele de onóra. Consiliulu comunale erá in facia. Totu restulu estradei erá ocupatu de invitatii oficiali. Era poporulu capitaléi, in numeru de mii ocupá totu spatiulu ce ostirea lasá liberu.

Primariulu capitaléi, col. Maniu, dupa acosteá, luandu locu in faci'a Domnitorului, ceti unu cuventu, prin care aretá insemnatarea serbatoréi. La acost'a Domnitorulu respunse, petruusu de unu adeveratu patriotismu, si in urma dede ordinu a se desvelí statui'a.

Atunci isbucnira indelungate strigate de bucuria din multimea asistente. In acelesi clipite sunara fanfarele victoriose a patru musicii, cari incepuara innulu natiunale, precum si salvele artileriei de la dealulu Spirei. Dupa acesteá difilara trupele naintoa Domnului si Dómnei, in faci'a statui.

Cu acesteá s'a finitu serbatoréa.

Foile opositionali inse ni spunu cá serbatoréa — avendu unu carapteru oficialu, si fiindu anuciata numai cu trei zile mai nainte — a decursu in o absoluta liniese, si fora recerutulu intusiasmu. A daugu apoi, cá adeverata inaugurare a statuii avú locu sér'u, in teatrulu *Circu*, unde s'au datu urmatoriele piese: *Cinelu-Cinelu*, de V. Alessandri; *Michaiu Eroulu dupa Calugarenii*, episodulu in versuri de Bolintineanu si Pascali; si *Uciderea lui Michaiu la Turda*, in versuri de Bolintineanu. Ca de inchiciare a spepectacului s'au dechiamatu apoi: *Descepta-te Romane*, de A. Muresianu; *Calugarenii*, de Maccdonschi; si *Oda statuii lui Michaiu Viteazulu*, de Alessandri, — dechiamato tóte de Pascali.

Apelu catra ilustri Domni,
Ministrulu de interne, c. Szapáry, si resp. supr. comite alu Temesului, Sigmundu Ormos!

Do nenumerate ori ni s'au tramisu din comune romane mai mari si mai insemnate ale comitatului Temesiu, pentru publicare séu interpelatiuni — descoperiri despre *abusuri, insielatiuni, hotii, tiranii* — strigatórie in ceru — din partea muncitorulu comunali, protegiati de functionarii comitatului si aparati si sustinuti in carca poporului, chiar prin maltratarea poporului, cum se da cu socotel'a — pentru scopulu d'a *tiranisi si ruina pre poporulu romanu* — acolo, unde de altmáintre, pe langa o administratiune buna si umana, ar poté sé aiba tóte conditionile de lumina, progresu, prosperare materiale si spirituale.

Noi — nu o datu am datu expresiune la astfelu de plausori — prin foi'a nóstra si prin commemorári in Dieta, si — nu o data acelea in urm'a urmeloru s'au constatatu de adeverato, fora insa ca sé li se fic astupatu isvorulu.

In timpulu mai nou, ér ni se repetiescu in tonu desperatu vaicertoriu astfelu de plausori din Comun'a *Secusigiu*.

Ni scriu mai multi, si ni lo scriu — de frica domniloru, prin ajutoriulu veciniloru, anume cea mai nóua aretare ni se tramise din Perjamos, cumca — beliturele notariului, carele de multi ani ca una polipu reu stórcé viét'i'a poporului, sugendu-i medu'a din óse — beliturele si abusuri acestui ómu, cu ajutoriulu judelei comunale, ómu de asemenea natura, carele ér numai pentru abusuri se

sustiene de multi ani la potere prin domni comitatului, alu caroru unéla órba este, — cá portarea si faptele acestoru ómeni facia de poporu si de comuna au devenitu ne mai su feribili, in cátu bietulu poporu a inceputu a crede, cá nu se mai afla intr'o tiera de lego si droptu, intr'o tiera a inaltiatului Imperatu-Regé, parinte alu poporului, ci — intr'unu statulu barbaru stepanitu de furi si lotri, in contra carora nu mai este ajutoriu sub sóre!

Poporulu dorescu investigatiune: — printr'o comisiune solida si onorabile, la faci'a locului; dar poporulu dupa esperintiele din trecut, nu cutébia s'o céra de a dreptulu pe faci'a dela administratiunea comitatului, cáci — scia cumca — vai de acci ómeni, cari se vor aflá in fruntea miscárii si plausorii!

Deci ómenii ce nóa ni scrisora, ne potescu pe noi, ca — publicandu-li necesariile sé li medilocimu o comisiune, intru carea sé fie si *Babesiu*, numai ca de *marturita in parteá poporului*, apoi inaintea acelei comisiuni — cei cu plausori, alu caroru numeru este fórté mare, se vor infacisiá si vor dovedí pe deplinn, asupra notariului si a judelei comunale — multe si mari nedreptáti si abusuri, a' nume:

Cá notariulu jáfuescu pro betii ómeni uandu-li pentru cáte a scrisóro comuna coil ace, buna óra pentru o reclamatiune séu ceréro de licentia spre casatoria — 20, 40, 50, 60, ba si mai multi florini;

Cá — chiar pentru scrieri, dupa contractu cu tace de cáte 50 cruceri, síleacu pro betiit' ómeni a-i platí cáte 50, ba si 100 florini

Cá atátu notariulu, catu si judele, pe ficcare septemana. ba mai pe tóta diu'a, in causele loru private — síleacu pro ómeni a ii carutiá in daru pola Aradu si Temesiora atátea mile departe, si cá — vai de acelu, carele, ar cutesá sé donege acostu grou servitiu de poména!

Ba cá — dlu notariu s'a pusu a sili la carausia in daru si pentru alte persone private, ér pre cei-ce se opunu la astfelu de servitiu nelegali si neobligate, ii globescu reu si ii arestódia si tiene inchisi cu dilele!

Cá — cu a verae comunei se face economía turcésca; numai din granariulu comunale au lipsitu anul trecut 76 de cubule de grau, la o scumpete ca cea de anu!

In fine ni mai scriu ómenii si de omoruri, ce s'au intemplatu acó duoi ani, si cá — vino-vati inca nu s'au descoperitu, desi printr'o comisiune judecatorésca, carea s'ar aretá la faci'a locului si ar investigá cu dreptate si ar pasi facia de poporu cu umanitate, de buna séma cá s'ar descoperi; etc. etc.

Deci pe temeiulu acestoru arcátri si date, noi ne adresámu — de ocamdata supremótru capi administratiivi din comitatu ei din tiera, pentru ca sé dispuna printr'o comisiune nepreocupata — eruarea celoru nece saria spre scopulu d'a face posibilu procedur'a mai de parte judecatorésca.

Únei astelii de comisiune noi am predá plausórele ómeniloru, cu numele loru cari indata ar aduce multimea poporului de marturia sperandu-se securu, cá — resultatulu unei atari drepte si seriose procederi ar fi: *scaparea comunei Secusigiu de tiranii cei mici, ce o stórcu si sugrama d' atáti'a ani!*

Deca Pressa intr'o tiera ce se dice culta si constitutiunale, si se bucura de publicitate, nu va fi in stare nici prin astfelu de descoperiri si provocatiuni cátra cei de la potere — a face ca poporulu sé fie scutitu de multrári, despoári si impári, — apoi atunci nu ni va mai remané decátu a crede, cá — in adeveru poporulu are cuventu, iandu tiene, cá — a *peritu dreptatea din tíer'a Ungurésca de candu cu stepanirea magiara!*

Din contra, naltii Domni, caroru ne adresámu prin acésta voru deobligá spre tóta multiamita si reconsciint'a, decá voru implini drépt'a si loail'a dorintia a celoru nepastuiti, pre cum o esproseramu mai susu.

Redactiunea.

Sibiu, noemvre 1874.

Nu o data, ei de fórté multe ori ne aflámu in neplacutu puseitiune noi cei ce petrecemu in mediloculu poporului, d'a vedé cum ómenii besericei, lumin'a lunei si sarca pamentului, comitu fapte vatematórie de bunulu sentiu, de interesele beserice si natiunii nóstre, prin cari apoi religiositatea si, moralitatea, stelpii de taria a unu poporu se slabescu, incepu a putredi si se apropia a cadé, aducendu cu sene — fora indoiéla, si caderea poporului in pragaste.

Nu tóru cá e de lipsa a aduce in publicitate ori ce faptu gresitu a fruntasiloru nostri besericesei indata; dar sustienu cá e unu pecatu natiunale a-i lasá sé mérga de repotite ori si ne-intreruptu totu pe calea ruinatória de natiune si beserica. De aceea mi-tienu de detorintia natiunale a aduce in naintea lunei atari pasi gresiti, dupa ce — impreuna cu mai multi, am cercatu pe calo privata a vindecá reulu, inse fora de succesu, firesce din caus'a impeliatiiloru in faptele re.

Se pare de cátu-va tempu, cá temeliele de taria a unu poporu, religiositatea si moralitatea, la poporulu romanu au inceputu a se clatiná. Si ce póte sé fie la noi caus'a acestei aparitii nefericite, prin carea se producu apoi tóte relele ce bantue pe poporulu nostru, atátu pe teronulu besericescu, cátu si scolas-toccu si politicu? Am ajunsu la incredintiarea, cá nu pote fi alt'a, decátu acea trista impre-jurare, cá pastorii sufletesci ai poporului nostru nu sunt dupa cum cere sant'a scriptura de uni; necum sé-si d'oc sufletulu pentru oile loru, dar se pare cá ei traiescu in credint'a, cá ei sunt chiamati numai, sé-si imple pung'a din sudórea turmei ne-cuventatórie, intocmai caei cum tienau boiarii tieiei in tempurile mai bebrane.

Acestu reu apoi se deriva din aceea impre-jurare, cá preotii la noi — in mare parte — nu-si cunoscú chiamarea; ér acésta impre-jurare si-afla nascerea in pucina si ne-indestulitória pregatire a candidatiloru la preotia; in urma apoi ne-indestulitória pregatire se medilocesce prin pecatulu simoniei si a nepotismului.

Sá vorbés ca aci inse unele fapte, si specialmente din a rebidices'a Sibiiului.

In anulu 1873 si 1874 cu placere audii cátu de tare se inmultiescu clerulu nostru gr. or. in Archidiecea, prin primirea a 90-de clericu. Dintru incepute cugetám, cá acesti teneri sunt toti pregatiti pentru clerica, si de aceea me bucurasem nu numai eu, ci toti cei ce intielesera de acostu faptu; mai tardiu inse — incredintiandu-ne despre nepregatirea receruta a acestoru teneri ne cam machiramu, sar — crediendu cá acestu pasiu e dictatu de lips'a mediloceloru materialisi cá multi vor fi si pregatiti, mai alesu cei mai cu stare buna, luaramu tóte de bune.

In scurtu inse, m'am veditu insielatu in parere, si adeca: am aflu cá coi mai multi, cari s'au primitu in clerica, sunt recomendati din partea respectiviloru Domni protopresbiteri, cari pentru o bucatica de charta si putiona perdore de tempu, luasera, decá nu s'ute, apoi celu pucinu *dieci* de flonori de securu, de la cei ce recusera la clerica. Astufeliu m'am incredintiatu, cá dnii protopopi, neconsiderandu interesele beserice si ale natiunii, pentru a-si imple pung'a sépa la ruinarea poporului nostru, recomandandu la cle-

ODA STATUEI LUI MICHAIU VITEAZULU.

I.

Marie, adorare, ingenunchiare tie
Gigantu din alte timpuri, fruntasu intre Eroii!
Michaiu! frate de arme cu d'alba vitjiea,
Óspe de bronzu scumpu nóue, sositu ér pintre noi!
Pe 'ntinsulu tierii astadi e splendida serbare;
Copii se semtu ómeni, betranii 'ntinerescu.
Chiar tieri'a din morminte s'anima si tresare,
Si umbre inarmate prin aeru se 'ntrunescu.
Adi noi, Romani, cu totii patrungi de o nóua viétia,
Umbriti de alu teu nume feericu, legendariu,
Cu-o falcina uimire stámu, te privimu in fatia,
Cáci tronulu teu prin secolu a devenitu altariu.
Si Vulturulu cu sbornu-i din ceruri te 'nconuna,
Tientindu ochii in diare l'Apus, la Resaritu,
Si codrii, anticii martori de gloria strabana,
Se misca in secomotu mare de frémetu otielitu!
— „Ce este 'n Romania? Ce viforu o patrunde?“
Iatréba pe Danubiu — Balcanulu spariatu.
— „Sunt Pascele romane!“ Bucegiulu i raspunde,
„Privescu! Michaiu Bravulu in bronzu a re'naviatu!“

II.

O! dar, asiá-i cu dreptulu sé te revédia éra
Si muntele, si codrulu, si Vulturulu din elu,
Michaiu, Michaiu tu care avut'ái pentru tíera
O anima de auru si bratiulu de otielu.
Asiá este cu dreptulu : sé re-apari la lume
Maretu, superbu, reshoiniu, calare pe unu Smeu,
Avendu de sc'bu prestigiulu cresculu teu nume
Si capu si peptu si umeri de bronzu, ca gandulu teu.
O! mare Domnu! pe timpulu de fapte colosale
Candu te luptai, la ventulu produsu de trótu
Nimicu nu stá 'n picióre, nimicu nu resista,
Cáci ca cantariá 'n pumnu-ti cátu sórtéa tierii tale,
Si toti cari in orbire calcán tíer'a romana,
Ca spice secerate cadu pe campulu ei;
Chiar mórtéa, mórtéa cruda scapá cós'a-i din mana
Sub fulgerulu teribilu din ochii tei!

III.

Feeriea splendóre de Vulturulu domnitor in!
Atátu-aventu ti-dase alu Patriei amoru,
Si Gloria te puse l'atáta inaltime,
Cá n'aveai tu deasupra-ti si alature pe nime!...
Sigmundu Batoru Magiariulu a fost unu mare Duca
Ce nu 'ncepea in lume de tene, si aprinsu —
Elu vrú sé te eclipse, vrú tier'a sé-ti reduca...
Tu ai suflatu pe densulu si 'n clipa tu l'ai stinu.
Muradu érá puternicu! Sangiaculu lui Muradu

Latiá o négra umbra pe lumea spaimantata,
Er tu dicea, in fatia cu furi'a-i turbata:
„Muradu se crede-unu cedru, si nu-i de cátu unu bradul!“
Mehmet érá teribil, ca unu torentu de sange
Pornitu ca sé inee crestinii pamenteni...
Cin' cutezá, cine visá de a-lu infrange!...
Tu l'ai secatu in codrii de la Calugerenii!
Cáci fost'ái dintre ómeni cu semne suverane
Ce moru in aperarea popóreloru sermane,
Si sceptrulu luágrabnicu in man'a-ti de monarhu —
Candu form'a unu palosiu, candu form'a unu areu.

IV.

Precum archipastorulu ce pórtá daruri sante,
Purtáti mos'i'a 'ntérga in anim'a-ti ferbinte,
Si-avendu lang' alu teu umeru poporulu viu si tare,
In patru párti a lunei strigá in gur'a mare.
„Voi Turci, Tatari si Unguri, unelto-ale pradárii,
„Romanulu o ca stinc'a in valurile marei.
„Veniti cu falc'a 'n ceruri... Pe acestu viteazu pamentu
„Nu tremura, nici fuge de cátu pausiu 'n vintu.
„La noi, betranu, muiere, barbatu, copulu de litia,
„Nepasatori de mórté, au anima de critica.
„Sunt copti de tineri inca l'alu viétie sóre
„Si sunt deprinsi sé móra pe dusmanulu ce móre.
„Ei sciu sé cate 'n fatia, ér nici-odata 'n urma.
„Si 'n ochii loru o óste nu e de cátu o tarma.
„Priviti! in alu loru sufletu nu este nici o péta,
„Nici o rusinu nu e pe fruntea loru sapata.

„In ei, pe ei lucesce de-o via straluicre
„Si anima, si arma, si frunte si gandire!“
Apoi lasandu-ti ochii sé sbóre cu mandria
Pe bravii tei tovarasi, Vultani din Romania,
Diceai: „Tíer'a e mama dulce, copii mei!
„Ferice care móre, luptandu pe sinulu ei!
„Din tíer'a lui vor cresce odóre vitejesci,
„Stejari cu lemnu de arce si ghióge romanesci!“

V.

Augustu eron, a carui memoria augusta
Trecutu peste secolu cu margine angusta
Si s'a in scriu in radie pe fruntea ómenirei
Afara din domeniulu uitárii si a periei!
Precum odinóru pe toti electrisái
Cu glasulu si ochire-ti de Archangelu o! Michai,
Privescu impregiuru-ti cum vine 'ntregu poporulu,
Cum vine sé admire in tine Salvatorulu!
Vedi cum tíer'a ferice de a esista in lume
Se simte 'ncoronata cu falcicu teu nume!
Michai, devina éra si sub ceriulu stramosescu
Echoulu pré puternicu de glasu Dumnediescu
Si-aprinde ér scanteia de antica viétia
In noi, cari aducemu ingenunchiare tie
Gigantu din alte timpuri, fruntasu intre Eroii,
Óspe de bronzu, scumpu nóue, sositu ér pintre noi

V. Alessandri.

rica tonori nepregatiti. Apoi am mai aflat că cinele Sale, mai inventia pre recomandatii sei se spuna poporului, că potu scapă cu unu anu, multu duoi, dela clerica, si asiă pentru ce se mai invetio — nu cumva se capete a-prindere de creeri. In urm'a estor'a facu apoi relatiune, aretandu Pré Venerabilului Cons. Arch. că comun'a in care candidatulu voiesco se merge, este — nu de clasa a III. ci — deca ar fi a IV. classe, de acea s'ar tiené. — Es-semble vii sunt multime: A. M. carele cu o pregatire de 4 norme, 2 ani de pedago gia si unu anu de clerica fū santitu de parochia in comun'a L. impreunata cu R. si S., o parochia la carea bucurosu ar fi concursu ori ce teologu dupa tôte formele absolutu. — Mai departe tenerulu A. P. carele dupaco capetă din partea corpului profesoral *consilium abeundi*, din partea Pré Venerabilei Consistoriu Archidiececanu fū admissu — spre indignarea celoru ce l'au cunoscutu pre acelu teneru — la examenu de calificatiune, si acusi — mane poimane, va fi orlinatu intru preotu, avendu numai unu anu de teologia, cu calcululu *consilium abeundi* pentru n epregatirea sa. Si ce e mai multu, respectivulu are'se fia preotu in comun'a V. D. constatoria din 1200 suffoto, la carea au aspiratu inca duoi concurrenti superiori, dar cari fura respinsi sub stemetulu că n'ar avé prassa. Vedi-dómne, A. P. are prassa cu *consilium abeundi*! — Totu asiă fū admissu la examenul de calificatiune si tenerulu I. C. carele inca avea *consilium abeundi*.

Nu mai producu esemple, desi sunt inca multe. Nu potu in a me miră de orbesc'a se a nu pasire a ataroru protopopi, cari spriginescu atari abusuri; apoi nu sciū nici cum se calificu procedur'a celoru mai mari, cari dau ascultare ataroru intrepuneri — chiar si dupa ce au ajunsu a se incredintiă de reulu ce se nasce pentru beserica si natiune prin atare simonia si nepotismu. Insemnu inse că aceste fapte ale simoniei si nepotismului vor se duca beseric'a si poporulu romanu in prapaste. Nu potu aci a retacé inca unu casu si mai caracteristicu, care facé se scandalisedie la audirea lui, intregu Seminarulu Archidiececanu. A fost candu unu omu care abiă scia scrie si cetti, dupa cum martrisiă elu — vonz pentru a se face preotu. Acestu omu ni spunea, că lui nu i este a se face preotu, deorace este unu omu cu storo buna, desi ne invetiati; dar la acces'a l'a indemnatu Domnulu Protopopu, care l'a si recomandat spre chirotonire. Pentru acéta recomandatune ni spuse elu: „am datu siesse sute floreni, dar le voi scote eu éra!”

Éca ce fapte frumoșe si pline de moralitate se comitu in beserica, din partea fecieloru besericesci superiori!

La acces'a pôte mi-va reflectă cineva că e numai unu casu senguratecu; eu inca asiū crede asiă-veva, deca nu asiū avé dovedi secure despre mai multe asemenea abusuri de aceea strigu in lumea mare, că trebuie se ne ingrigimu de viitoriu. — Ce e mai multa am inca se insemnu, că nu numai cei fara pregatire, dar si bietii clerici, cari dupa merite si ostenele si-casciga parochiele, inca nu suntu scutiți de aceste trasaturi. Intru adeveru cum ar si poté acei Domni protopopi, cari mai nainte au trasu bunu bani dela candidatii de preotia se nu traga si mai departe, fia respectivii candidatii chiar si absoluti?! Potu producu si aci esemple, inse speru a fi superflu si de aceea incetu ei inchieiu.

Precum am arstatu pana aci dara, chiar forurile superiori sépa neconteutu la ruinarea bisericiei si natiunei nostre, pentrucă candu acelea nu ar primi in clerica teneri nepregatiti, dela 15—18 ani, atunci aceiasi teneri nu ar parasi gimnasiulu pentru a implé Sibíulu in fiecare anu câte 70 minimum. Vin'a cade deci asupra celoru ce-ii primescu si asupra celoru ce-ii recomanda spre primire. Eu am auditu in seminarulu nostru de multe ori dicendu:

„Pentru ce se absolvédia, candu me potu face preotu, pe o cale mai scurta si fora multa osteneła, in o comuna totu asiă de buna, casticandu asi fi absolutu?!”

Tragu deci atentiunea forurilor competinti asupra acestui reu, si le rogu in numele besericiei si poporului romanu, se fie mai cu bagare de séma, precum la primirea teneriloru in clerica, asiă apoi se pasiosca energiosu contra abusuriloru ce se facu cu recomandarea si primirea in institutu, precum si cu candidarea in parochie, căci prin

acestea se causedia tôte relele ce ne bantue, de o parte latindu-se coruperea, de alta ajungendu la pastorirea poporului omeni neconsicii de chiamarea loro, éri in urma candidatii la parochie — cadiendu in detorie prin multele trasuri — ajungu a stórce poporulu, prin ce lu-instraina de beserica.

Fie ca aceste susu insirate se le iée la anima cei chiamati a conduce frenel Archiceesei de Sibíu!! Unu dreptu credintiosu.

L. Crisulu Albu, nov. 1874.

De colo — de sus, gazetele cele de omenia ni impartiescu pe di ce merge totu fapte mai caracteristice despre desperat'a stare a lucruriloru in tier'a ungréscă, cea de 7 ani sub domni'a eschisiva a infumuratului magiaru. Nôue, cestoru de diosu, ni vine se apucăm lu lumea in capu, mai alesu candu pe tóta diu'a ajungemu a vedé si pe aci pe satelitii stepaniloru, svercolindu-se ca si omulu ce e pa patulu mortii. Cu unu-cuventu, si colo susu si ici diosu, domni magiari peste totu ni se infacisiedia prin faptele loro de nesce ómeni, cari nu mai lucra dupa minte si amina, ci — vediendu-se odata immoliti in pecate grele si vediendu-si perirea, dorescu se traga dupa sene si poporale conlocutiórie, cari prin moralitate si-sutienura vigurositatea, si paru a traf pentru vecia.

Compatimimu pe fratii magiari, că au ajunsu pana acolo, încatu au desperatu ei insisi in poterea loro de viétia, ceea ce ni dau a intielege prin desperatele loro fapte; n'ai inse ce li face, căci loro li-a placutu se-si astérna asiă patulu. Facia de acést'a inse ne dóre fórte reu, că ei n'a anim'a a ni dá pace nôue, celoru ce nu sumentu putredi, ca se traimu. Trebuie se plangemu si se strigăm lu poporulu nostru, ca se se feréscă a mai ascaltă de ungru, candu i va dá svatu, căci acces'a lu-adamanesce cu dánti numai pentru a dedă pe Romanu la faptele nemoralu si ale corumperii, sciindu bine, că apoi de sene va urmá si Romanulu in prapaste, in perire, dupa magiaru. Poporulu nostru se nu asculte de magiari si de slugile acés tor'a, căci acesti-a i sapa grópa; elu se asculte numai de cei mai probati conducetori romani, căci numai asiă va poté scapá de pericolulu, ce dorescu a-i-lu acatiă de gutu reutatioii frati magiari.

Am insemnatu aceste generalmente, avindu a aduce in publicitate resultatulu alegeriloru supletorie a reprezentantiloru cotteni si in partile nostre unde ómenii nostri se lasara sedusi de nesce atari reu-voitori ai nostri.

La 17 nov. n. avú locu alegerea acést'a in opidulu Zarándu, carui-a apartienura si comunele Sinitea si Cherelesiu.

Vorbindu adevèrulu, trebuie se marturisescu, că alegerea a decursu in cea mai completa linisce, căci — la spatele alegetoriloru erá si dlu comisariu de securitate, nu cu pucini feciori de ai sei, de cei in haine rosii, apoi poporulu erá pregatitu la alegere cu o di mai nainte, prin uneltele straino, inse nu prin intieleginti'a romana, căci dlu notariu — éu de sene séu din porunca — a aflatu de bine a nu conferi cu preotii si dascalii desè pre diu'a alegerii. Domni mari bidigenii pe la noi, dar slugi neputintiose colo susu, amblara cu o di mai nainte de alegere de la alegetoria la alegetoriu, dandu-i siedule de alegere, si apoi pentru primirea acestei siedule conducendulu in birtu, unde lu-ospetau. In diu'a alegerii apoi se incunoscintiara si preotii si dascalii si fura chiamati la locul alegerii prin tramesii notarului. Atunci inse erá tardiu, căci alegetorii erau sedusi; au incercatu — ce e dreptu — pastorii adevèrati se aduca la calea adevèrului pe oile retacite, inse fura indata opriti prin strainii porunciori, pretin-diendu acestia că capacitările nu sunt la locu

Astu-feliu preotii si dascalii se departara de la locul alegeri, éri strainii conduse poporulu la alegere, punendu barbati de incredere pe sengurii duoi jidani ce se afla in comuna!

Resultatulu fū alegerea aloru doue lifte straine in unu opidu curatu romanu! cum e si Zarándulu. Insemnu aci că din celelalte doue comune nu pré participara alegetori.

Nu potu de câtu se-mi sprimu neman-gaiarea, candu vedu, că si estu-tempu patiramu ceea ce induraramu si acú trei ani. Uniculu cercu de activitate mai libera ni o a casa,

in congregatiuni, si si acest'a lu-lasamu préda strainiloru! Indiferentismulu preotiloru, invetiatoriloru si a notariloru e pré mare si acces'a trebuie se ne duca la perire, daca nu ne vom desteptá cu o óra mai naite, căci strainii ni conducu si dedau poporulu pe calea coruptiunii, careia urmédia neconditiunatu perirea.

Dloru preoti, invetiatori si notari! — puneti mai aprópe la anima interesele poporului si nu intardiati a ve contielege de tempuriu intru aperarea loro, căci decadiendu poporulu, nu veti mai avé nici Dvóstra de unde traf. Sórtea întieleginti e legata de sortea poporulu — acces'a nu o uitati nici odata, căci numai atunci vom poté a ni afirmá drepturile. — Unu romanu.

Spre curmarea de polemie.

Candú in nrulu 75 alu acestei foi, luandu in cele mai essentiali consociintia despre cele aduse pro si contra alegerii pentru congresu in cerculu Ohaba-Bistra langa Caransebesiu, am creditu a curmá disputele prin observatiunea, că — la verificatiune in Congresu se va alege adevèrulu, nu potea se ni vina nici prin minte, că — acea alegere se se mai faca obieptu de lunga disputa si dupa verificaro, si inca chiar din partea triumfatoriă.

Destulu că multu onoratulu d. deputatu, I. Onitiu ni vine cu unu lungu siru de reflessiuni polemice si — imputandu-ni, cum că am fi fost partiali si am fi luatú dóra mai pe largu notitia de atacuri, de câtu de apearari, ni care deschiderea de nou a disputeloru si publicarea lungeloru sale reflessiuni.

Desi consociinti'a ni e curata si potemu ascurá pre stimatulu nostru invinuitoriu, că — multu mai pucine am publicatu din cele-ce ni s'au tramisu in contra alegerii, de câtu din aperarea sa, a cărei chiar essintia decisiva am atins'o, si — desi ne aflam in cea mai adunc sentita lipsa de spaci — si de spesu pentru sporirea acelu'a; totsi — marturisimu, că i-am face placerea d'a i publicá, din firu in peru tôte respicările, deca am poté presupone dupa consociinti'a nostra, că cu atát'a sar curmá disput'a. Dar deóra ce noi avemu — nu numai temére, dar chiar date, că — desi dlu Onitiu impare a avé dreptu in fondu, totusi despre forma si imprejurari fora nici eslu mai pucinu folosu pentru sine, pentru publicu séu cauza, ar trebui se urme polemii infinite, de cari — intru interesulu altoru cause multu mai mari, sumentu detori a ne feri. Din acéta consideratiune ro-gamú pre dlu Onitiu, se nu céra dela noi unu sacrificiu fora — scopu, ci se se multiamésca cu satisfactiunea ce i s'a datu — prin cele publicate dejá de noi si — prin verificarea sa fora contradicere.

Reputatiunea Dsalcu n'a fost atacata de felu de a dreptulu, éri indirectminte — pareni-se că aceea chiar prin minutioşele argumentatiuni ale sale ar poté se suferé.

Desbaterile congresului si grelele cercari, la cari lu-supunu cei potericii de susu, sunt oasiuni multe si immininti, unde intradeveru si de nouse va probá, cumca cerculu electoralu respectivu si — causa drépta a bisericiei mai mari si mai multe folóse pôte se aibe dupa alegerea dlui I. Onitiu, de câtu ce ar fi avatu in casulu deca re-esiá rivalulu seu.

Dicemu si noi si incheiamu cu — „sapienti sat!” — La unelo, ce ni se reflectara cu privintia la alta causa, pro domo, — vom respunde privatú si dlu Onitiu se va convinge, că noi — nu dicemu in publicu nemie'a, fora informatiuni din sorginte directu. Deca acestu surginte directu, ar fi v'ro data falsificatu din adinsu, apoi — vin'a nu pôte se cada asupra nostra.

Pre „Barba Rossa“ nu avemu onóre a-lu conósce, cu atátu mai pucinu pricepemu ceva din insinuatiiunile si amenintiările ce i se facu. — Red.

Bocsia-montana, in 13. noemvre v. 1874.

(Spre sciintia.) Invetiatorii si membrii — atátu cei actuali, câtu se cei de comitetu ai Reuniunii invetiatoriloru romani gr. or. din dieces'a Caransebesiului, de prin jurulu opideloru Bocsia si Ricetia, intru interesulu afa-ceriloru derangiate ale Reuniunii, si a nume

a controversei ventilate in acestu pretiuitu diuaru, s'au adunatu, din indemnu propriu, in Recita-montana la o conferentia publica, mai larga, ce anú locu in 7 noemvre st. sub presiedenti'a vicepresiedintelui Reuniunii.

Acéta conferentia avú de scopu: *afirea celui mai bunu si practiculu espediente, pentru de a pune pe de o parte capetu disputeloru publice intre mai multi membri ai Reuniunii, in caus'a convocandei adunari generali pe anulu curente, éri pe de alt'a pentru delaturarea anomaliei ce au provocatu acele dispute si au aruncatu Reuniunea intr' unu labirintu, nota bene, din care de buna séma numai printru conlucraro seriósa si resolutiune barbatésca se póte esti fora dauna comuna.*

Dupa multe altele s'a constatatu in acea conferentia — lips'a convocării si tenerii unei seditie de comitetu — pe diu'a de 21 noemvre st. v. in Lugosiu, care dia fiindu o joia si o serbatóre, serbatóreá *invarii in biserica*, totdeodata s'a aflatu a fi si cea mai corespunditoria pentru toti membrii comitetului si functionarii Reuniunii, ce au se partecipe. In acea seditia se se iée la desbatare seriósa si ulterioara — interesulu si afacerile Reuniunii preste totu, si in speciale *causa adunarii generali de estu-tempu.*

Constatandu-se deci acéta lipsa, precum si aceea, că comitetulu si functionarii Reuniunii au nu numai dreptulu, dar si detorinti'a, in asteliu de stare a lucrului, a concorre cu tôte midilócele loro spirituali si morali, si a face totu ce prescriu statutele, intru salutea Reuniunii; — subscrisulu dinpreuna cu dlu. Martinu Tiapu, vicepresiedintele, pe bas'a acelei otariri, insarcinati fiindu din partea acelei conferentie, ni-amu ludatu libertate, a comunicá acea constatare si invoire — dlui presiedinte alu Reuniunii — pe calea electrica, prin telegramulu nostru din 12 noemvre v. precum si prin una epistóla mai speciale, rogandu-lu cu tóta stim'a cuvenita, ca ori cum va face, nesmintu se conchiame pe cale privata, prin epistóle, pre toti membrii de comitetu si pre functionarii Reuniunii la diu'a susamintita; totdeodata i-am notificatu declaratiunea conferentiei nostre, precum si resolutiunea membriloru de comitetu, de a se infaciosiá la tempulu amentitu, adeca la 21 noemvre in Lugosiu — mácar si fora de conchiama presiedintelui, — fiindu asteliu avisati intre sine privative toti membrii comitetului.

Nutrimu cea mai buna si mai frumoşa sperantia, că presiedintele Reuniunii nostre, considerandu peste totu pe de o parte incurcarea lucruriloru si necesitatea de grabnica descurcare, pe de alte parte pasiulu moderatu si medilócele morali, intrebuintiate pana acuma, nu va pregetá a conchiama pre toti membrii de comitetu si pe functionarii la o seditia pe diu'a amintita.

Pe bas'a acestei frumoşe sperantie, dar mai cu séma pe bas'a otaririi conferentiei tiente in Recitia, si pe bas'a consentimentulu mai multoru membrii din reuniune din diferite parti, ni-am si luatú libertate a scrie tuturoru membriloru de comitetu si functionariloru epistóle private, in cari ii-am provocatu si rogatu: *ca in interesulu reuniunii, sub ori ce imprejurari, membrii comitetului si functionarii se ne aflam in 21 noemvre v. a. c. in Lugosi, la 9 óre diminetia.*

Pe candu dara mi-permitu a aduce acést'a la cunoscenti'a tuturoru membriloru Reuniunii si inaintea tribunalului opiniunei publice spre orientare, totdeodata mi-permitu a provocá si rogá pre toti membrii de comitetu si pre functionarii, ca in amintit'a diua de 21 noemvre, ori voru fi conchiamati ori nu, se se infaciosiesie, ca se ne aflam cu totii in Lugosiu intre 9 si 10 óre de deminétia. Acést'a trebuie se o facemu cu atátu mai vertosu, cu câtu comitetulu este responsabilu si pe elu cade vin'a prin negriginti'a si nepasarea lui pentru ori-ce nelegalitati s'ar comite.

Éri pre dlu presiedinte mi-permitu si la acestu locu de noi a-lu provocá si rogá ca intru salvarea scopului sublimu alu Reuniunii nostre se dispuna, se ni fie — pe diu'a susamintita, adeca de 21 noemvre v. toti functionarii Reuniunii, adeca presiedintele, notarii, casariulu si bibliotecariulu — in-de-mana, si in totu casulu presenté la acea seditia de comitetu, cu tôte diurnalele, actele séu documentele ce le posiede Reuniunea dela infintiarrea ei, spre a nu fi impededati intru deli-

berările și cercetările obvenite, și a nu se — mai tragană și incurca cauză Reuniunii.

La revedere deci în Ingoșiu pe 21 noemv-re st. v. 1874.

Ioane Marcu,

invețiatoriu și membru de comitetu în Reuniune.

Varietati.

(*Alteți'a Sa Carolu I.*) Domnitoriulu Romaniei a facutu societății „Petru-Maioru“ prè gratiôs'a donatiune de 100 franci. —

(În societatea „Petru-Maioru“) se va ceti în șiedintia ordinaria de domineca: „Istoria patologica a omului miserabilo,“ alegoria de V. Babesiu; „Fisiologia societății omenesci,“ studie din economia nationale, de V. Maniu.

Acăsta societate țiene șiedintie ordinarie în fiecare domineca, de la 4 ore d. m., în localitatea sa din strada Vatiului, nr. 12. În șiedintiele ordenari de domineca — după cetirea disertatiunilor și criticarea lor, și după consultarea asupra afacerilor curinti ale societății — urmèdia și productiuni musicali. Aceste șiedintie sunt publice. —

(*Invețiametu practicu de cersitoria în Londra.*) N'ar crede omulu, dèca n'ar vedè cu ochii, că cea-ce cu îngrozire și scarba se audiă pana acuma despre — unii afuristi de țigani, mai multu dobitôce selbatece, decâtu ômeni, în lumea culta, și inca în cea mai nalta societate a celei mai mari capitale și mai culte țieri din lume, se presenta lumii ca o arte sistemisata! Eca ce scrie „Romanulu“ din București: Unu afisiu, care se cetia câteva zile pe zidurile Londrei — suna:

„Profesorele Lazare Rooney și-ia libertatea d'a anuciă publicului, că a fundatu unu colegiu pentru *invețiamentulu practicu alu cersitoriei* în șiese lectiuni. Densulu se insarcinèdia să invetie pe coplii incredintiați îngrijiloru sale să-si schimbe infacișarea și să se prefaca, că au totu soiulu de betesiuguri, fara tēma d'a-si vatemă sanatatea. Pentru unu pretiu invoitu, profesorele arēta cele mai bune metode d'a exploată lumea prin *suburbale caritabili*. Se nchirièdia cerge, emplastre artificiali, cani pentru orbi și *gemeni lipiti*. Se espediedia și în provincia. Iutiēla și discretiune. A se adresă franco: „Princes Street, 21, S. Gilles.“ —

(*Junimea romana dela gimnasiulu r. cat. superiore din Clusiu*) s'a constituitu și pentru anul scol. 1874/5 într'o societate de lectura, sub presiulu Reverendissimulu Domnu protopopu Gavrilu Popu. De vicepresiedite s'a alesu: Vasiliu Filipu, studente de clasa VIII; notariu: Aureliu Orianu; cassariu: Teodoru Michali, ambii studenti de clasa VII; bibliotecariu: Vasiliu Pavelu, studente de clasa VI. Societatea nōtra are o fōia intitulata: „Speranti'a,“ carea — se redige prin Petru Dulfu, studente de clasa VII. din opurile mai succese ale membriloru sei și ese în tōta septeman'a odata, cetindu-se în șiedintiele ordinarie ale societății. —

(„*Estetic'a*“) s'eu sciintia filosofica despre frumosu și arte, de Florantinu, professore de filosofia la liceulu centrale din Iasi, a esitu de sub tipar în tipografi'a Buciumulu din Iasi. Este lucrata cu multa diligintia și prōjundu studiu; de acea o recomandāmu atentiunii publiculu romanu. Pana acū est partea prima; în curundu inse are să apara și partea a dōue. Abonaminte se mai primescu pana la esirea pârții a dōue. Ambele pârți pentru Austria costa, în abonamentu: 1 fl. 20 cr. v. a., er ne-abonate costa: 1 fl. 50 cr. v. a. —

(*Elementariu*.) s'eu abedariu pentru școllele romanesce, compusu după principiile scriptologiei pure de Vasiliu Petri, prof. preparandiale, a esitu de sub tipariu în Sibiu, la I. Speer. La acestu elementariu e adausu și unu indreptariu pentru invețiatori. Reputatiunea pedagogica a dlui Petri este suficiente recomandare, er editorele I. Speer din Sibiu n'a crutiātu spesele; astufeliu carticic'a este superiore în tōte privintiele tuturoru celoru de pana acū pe acestu terenu. Carticic'a legata costa 35 cr. v. a. —

(*Istori'a patriei*.) pentru școllele poporali romane din Ardealu, scria de I. M. Moldovanu, professore gimnasiale în Blasiu. Dlu autore a impartitu istoria Ardealulu în 7 periole: I Regii Daciloru; II Imperatii Romani 105—274; III Poporale varvare 276—797; IV Nedepondintia 797—1002; V Regii Ungariu 1002—1540; VI Principii Ardealulu 1541—1699; VII Cas'a austriaca 1699—în presente. — Carticic'a e aprobată de comisiunea scolastica archidieceșana. Costa 32 cr. v. a., fiindu legata în pandia. Se pōte procură de la autore. —

Avisu și scusare.

Onoratiu pronumerantiu ai foiei umoristice-satirice „*Pricalicu*“ din Timisiora, sunt rogati, a ne scusă pentru intrerumperea publicării numitei foie, cam d'o luna de zile. Caus'a intreruperii este, că redactorele — fiindu onoratu prin alegerea sa de deputatu la congresulu din Sibiu, a fost silitu a pōrece acolo de la deschiderea congresulu, pana la 15 ale curintei, și acum, abia sosindu acasa, era fū chiamatu de nou la Sibiu pe diu'a de 28 l. e. În absentia sa nefiindu ciu se primèca responsabilitatea, și fiindu că înainte de deschiderea congresulu, ne prevodiendu se acăsta eventualitate n'a facutu, dar — în impregiurările de facia cam greu s'ar fi și potutu face dispusetiune în acăsta privintia, asiă edarea fōii trebue să se intrerumpa.

Dupa incheierea congresulu fōia va est regulatu și-si va regulă și refuel'a cu onor. publicu. —

Timisiora, în 25 nov. st. n.

Redactiunea „*Pricalicu*“

Apelu!

Natiunea romana nu pōte incungiură fre cările, vatemările verbali s'eu scripturistice, dèca nu va avè barbati resoluti, cari după impregiurări se respingă și se infrene pre vatematori; dara desi avemu cāte unu barbatu resolutu, dèca elu asupritu, nu va afia spriginire, ajutoriu din partea national iloru trebue să se instraine, se cada în indiferentismu; era altii, venindu în stare de a se intropuno pentru interesulu comunu nationalu, pe langa nepasarea publiculu, nu voru cutediă a pasi.

Unu asiă teneru resolutu am avutu, și dōra inca avemu, pe F. H. Longinu, practicantulu în advocatura la Aradu, care pentru aporarea natiunei sale, la acuz'a lui F. Koos prin tribunalulu de presa, fū condemnatu la arestu, o multa banala și re fuirea spesoloru contrariulu. Arestulu, dèca sentintia pe c'alea recursulu nu se va alteră, nu-lu potemu impedećă, dar sarcin'a banala nesuportavara, pe langa indiferentismulu nostru, lu-pōte cu totulu instraină.

Dèca natiunea ar avè ca italisti fii credintiosi, s'ar afia între densii cari ar sucurge singuri, dara fiindu că între noi unii au materia și altii spiritulu, amendōue calitătiele nu se afia impreunate, ci suntemu siliti a apolă la zelulu publiculu ca să se pōta acoperi sarcin'a credntiosulu fii alu natiunei F. H. Longinu, și inca cātu mai rapede, pana nu vine sentintia aprobatoria.

Subscrișii luandu în seriōsa consideratiune starea pentru noi momentōsa, și urmările unui indiferentismu, după o contielegere cu unii barbati cunoscuti, ni-am luat voia atātu aici în locu a lasă o lista, cātu și în pârți a tramite la unii cunoscuti, sperandu dela densii acelasii sentiementu, care merita și pretinde starea lucrulu, er rezultatulu pe cale a publicității se va face cunoscutu.

În casulu candu lipsa ar incetă, ori după acoperirea lipsei ar mare mané din sum'a incursa: unu scopu nationale se va determină atunci, și se va publică pentru cunoscentia. „*Lumin'a*“

Aradu 1/15 noemvre 1874.

Ioane Arcossi mp. Georgiu Dogariu mp. advocatu proprietariu și aces. cons.

Rogare!

Subscrișulu, receratu din partea mai multoru domni invețiatori barbati de școlă și librari, am tramisu „à conto“ mai multu osemplarie din: „*Tabelele de parte cu tipuri colorite*“, „*Geografia regatulu Ungariu*“, a cărora pretiu nice după expirarea unui anu de zile nu l'am primitu. Pentru aceca dara sunt rogati și provocati toti acei domni, cari sunt detori cu pretiulu cărtiloru susu numerate, ca celu multu pana la 15 decembre a. c. să grabèca a-si refui, resp. plati detorielle; căci la din contra, pre langa aceca, că voiu publică în diurnalele nationali numele tuturor restantiariloru, me voiu afia inca în aceca neplacuta pusetiune, de voiu fi silitu, a intrebuintiă și mai alte mediulōce pentru incasarea aceloră bani. —

În fine, atragu atentiunea dloru invețiatori și a efortelor scolastice, că la subscrișulu se potu pronomeră:

1. *Tabelele de parte cu tipuri colorite*, și indreptariu pentru invețiatori, cu 4 fl. v. a.

Pretiulu de bōlta este . . . 4 fl. 50 cr.

2. *Geografia regatulu Ungariu*, cu 30 cr.

Pretiulu de bōlta — 36 cr.

3. *Fisic'a pentru școllele poporali*, cu figurile necesarie — 25 cr.

Pretiulu de bōlta avendu a fi — 30 cr.

Fisic'a se pōte pronomeră totu cu — 25 cr și de a dreptulu de la Ioanu Gamann, tipografu în Clusiu — *Kolozsvár*.

Lapusiulu ung. (M. Lăpos) 19 nov. 1874

Demetriu Varna mp.

v. protopopu și inspect. scol.

Telegramu:

Recitia, 26 nov., 5 ore d. m.

În cerculu Recitia rom. fu ieri alegerea pentru doi membri în reprezentanti'a comitatens'a. Invețiatoriulu Iosifu Olariu intruni totalitatea voturilor; comerciantele George Nicolaevicu una majoritate.

Unu membru.

Publicatiuni tacsabili.

Concursu

Pentru statiunea invețiatorèca dela scol'a confes. gr. or. rom. din comun'a Ruginosu, protopresviteratulu Caransebesiu lui, cu terminu de o luna.

Salariulu anualu e: 120 fl. v. a. în bani, 24 meti de țecuradiu în bōbe, 8 orgii de lemne, 2 jugere de livada și cartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupă acestu postu să-si substerna petitiunile pana la finea lui noemvre a. c. st. v. la protopresbiteratulu acest'a, adresate catra sinodulu parochialu, și instruat cu tōte documentele prescise de statutulu organicu.

Ruginosu, în 13 oct. 1874.

În contielegere cu prè on. d. protteru. tractualu.

3—3

Comitatulu parochialu.

„Albina“

Institutu de creditu și de economii, în Sibiu.

Domni posessori ai certificatelor de actiuni ale institutulu nostru, cu nr.ii: 285, 361, 362, 363, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 574, 649, 650, 681, 682, 683, 684, 685, 700, 706, 715, 724, 794, 820, 821, 826, 1020, 1021, 1040, 1041, 1048, 1072, 1074, 1078, 1111, 1112, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1149, 1150, 1151, 1163, 1187, 1195, 1314, 1318, 1332, 1352, 1359, 1364, 1449, 1450, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1960, 1961, 1972, 1973, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2191, 2196, 2213, 2214, 2215, 2318, 2335, 2350, 2467, 2468, 2470, 2605, 2625, 2628, 2630, 2741, 2743, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2883, 2884, 2901, 2924, 2935, 2936, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2953, — sunt rogati, a responde la cass'a institutulu nostru ratelerestanti după actiunile d-loru aci insirate în consunetu cu publicatiunea din 1. iuniu 1872, nr. 337, celu multu pana în 6 septemani dela publicarea din urma a acestei provocări, pentru evitarea urmărilor prevedute în §. 11 din statute, respective a anulării certificatelor amintite.

Sibiu, 12 novembre 1874.

Directiunea institutulu de creditu

3—3 și de economii „Albina.“

De mare importantia!

Dr.

Alexandru Popovicu,

Mediculu romanu dela bāile lui Ercule langa Meedta,

prin acēst'a are onōre a face cunoscutu P. T. Publiculu romanu și Clientelei sale peste totu, cumca a deschisu

„Salonu de consultare“

în Viena, *Asperngasse nr. 1.* în faci'a otelului „Europa.“

Densulu primescu asupr'a sa — *aranjarea de consulte medicali cu medicii specialiști, dintre celebritătiele Vieni*, după natur'a și gravitatea casuriloru, ratiionandu Professoriloru ossactminte despre suferintiele pacientiloru, pentru ca acesti'a, și anume Romanii straini în Viena, să nu mai fie sedusi și speculati de foliurimi de ciarlatani.

Pacientii neconoscetori de limba și for' de orientare în Viena, la locuintia sa potu avè unu internatu cu totul comodu și în tōta privintia satisfactoriu.

Intr'unu cuventu: **Dr. Alexandru Popovicu** primescu în salonulu seu a supra-si ori-ce insarcinare, ce atingo sfer'a medicale, precam și ingrijirea pentru internarea bolnaviloru pe la institutelle de sanatate corespondentiore, s. a. s. a.